NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

Den Haag, 12 november 2026
dossiernummer: 207614
uw kenmerk: n.v.t.
telefoonnummer:
e-mail:

Betreft: Reactie voorgenomen investeringen sociale advocatuur

Geachte staatssecretaris,

De Nederlandse orde van advocaten (NOvA) is verheugd over uw voornemen om de komende jaren € 22 miljoen te investeren in de sociale advocatuur. Een substantiële investering is nodig om de bescherming van rechtzoekenden die zijn aangewezen op de gefinancierde rechtsbijstand te waarborgen. Uw voorgenomen investering draagt daaraan bij.

Stelsel onder druk

Het stelsel van de sociale advocatuur staat onder druk. Het aantal kantoren en sociaal advocaten neemt af, onder andere door vergrijzing en vroegtijdige uitstroom. Er dient structureel en zorgvuldig te worden ingegrepen om het stelsel duurzaam te herstellen en te voorkomen dat er nog grotere tekorten ontstaan in de sociale advocatuur. Dit wordt onder andere geconcludeerd door de door uw ministerie ingestelde adviescommissie Van der Meer II in haar rapport *Veranderde tijden – Een redelijk inkomen in een toekomstbestendig stelsel* van 3 maart 2025.
Het voorgestelde kabinetsbeleid om substantieel en structureel te investeren zien wij dan ook in dat licht. De voorgestelde opleidingsvergoeding, de uitbreiding van het aantal opleidingsplaatsen en de verdere verhoging van het punttarief kunnen een grote bijdrage leveren aan het vergroten van de opleidingscapaciteit en instroom binnen de sociale advocatuur. Dat is belangrijk. Uw beleidskompas constateert terecht dat het aanbod van sociaal advocaten sneller krimpt dan de aanwas en dat de opleidingscapaciteit momenteel onvoldoende is om de uitstroom op te vangen. De ambitie om toe te werken naar 3.000 nieuwe sociaal advocaten en die te behouden, onderschrijven wij dan ook als een noodzakelijke doelstelling om een duurzaam stelsel te borgen.

Bezoekadres
Prinses Beatrixlaan 5
2596 AK Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

www.advocatenorde.nl

Opleidingscapaciteit

De noodzakelijke uitbreiding van de opleidingscapaciteit vraagt daarbij om een gezamenlijke inspanning. De NOvA steunt daarom verschillende initiatieven en oplossingsrichtingen die momenteel vanuit de beroepsgroep worden ontwikkeld. De NOvA zoekt de samenwerking met de initiatiefnemers en betrokken partijen om deze initiatieven te realiseren en toekomstbestendig te maken. Daarbij kan worden gedacht aan regionale en gezamenlijke opleidingsvormen, nieuwe trainee- en samenwerkingsmodellen, het beter benutten van opleidings- en begeleidingscapaciteit binnen de gehele balie en het ontwikkelen van organisatievormen die bijdragen aan duurzame instroom. Niet één model staat daarbij voorop, maar de vraag welke oplossingen elkaar kunnen versterken en daadwerkelijk bijdragen aan voldoende opleidingscapaciteit, kwaliteit en continuïteit.

Behoud van sociaal advocaten

Vanuit onze collectieve verantwoordelijkheid voor de sociale advocatuur willen wij deze initiatieven constructief verder brengen, met als gezamenlijk doel een duurzaam en toekomstbestendig stelsel. De uitstroom onder sociaal advocaten is om diverse redenen hoog. Daarom ziet de NOvA de noodzakelijke versterking van de instroom in samenhang met het *behoud* van de sociaal advocaten die instromen en die nu al in het stelsel werkzaam zijn. Juist die combinatie is noodzakelijk om het stelsel duurzaam en structureel te versterken. Ook hier is het van groot belang de adviezen van commissie Van der Meer II te betrekken, onder andere op het punt van de kantoorvergoeding. Het behoud van kantoren en de vorming van nieuwe kantoorverbanden is noodzakelijk, dat zijn de kweekvijvers voor nieuwe aanwas. De NOvA zal daarom de effecten van de voorgenomen investeringen de komende jaren nauwlettend volgen.

Gezamenlijk werken aan een duurzaam stelsel

De druk op het stelsel van de sociale advocatuur is dermate groot dat het essentieel is om nu een gebalanceerd, complementair pakket aan maatregelen te nemen dat toekomstbestendig is. Vanuit onze collectieve verantwoordelijkheid is het belangrijk deze initiatieven in samenhang te bezien, verder te brengen en waar mogelijk met elkaar te verbinden. De NOvA neemt daarin haar verantwoordelijkheid en trekt hierin samen op met de betrokken initiatiefnemers uit de beroepsgroep en ketenpartners. Dit alles ten behoeve van een duurzaam stelsel waarmee de toegang tot het recht wordt geborgd voor rechtzoekenden.

Hoogachtend,
namens de Nederlandse orde van advocaten

mw. mr S. van Oers
algemeen deken